

Přísně tajné!

OPRAVNĚNÉ!
čj. 27-3267/2001
z dne 11.10.2001

ROZKAZ

Výtisk č. 9

MINISTRA VNITRA

OPDTAJNĚNÉ!

Ročník 1964

V Praze dne 27.ledna 1964

číslo 7

emigrace tajně spolupracovníků RMV-14/65

*RMV-24/64 operativní
informační
hranice státní
slovní hranice*

Podle *TRMV* č. 2 Věstníku MV ČSSR č. 1/1969

platí celostátně *Podle RMV ČSSR č. 11/1941
platí federálně*

Provádění operací na státních hranicích ČSSR
zpravodajskými orgány - vydání směrnice

Zrušeno podle RMV ČSSR č. 21/1944.

*Celostátní platnost
zadána podle NMV ČSSR
č. 10 Věstníku FMV částka 8/1971*

Zkušenosti při provádění operací na státních hranicích zpravodajskými orgány MV a MNO ukazují, že dosavadní úprava zakotvená v TRMV č. 125/54 již nevyhovuje. Z toho důvodu vydávám po dohodě s ministrem národní obrany nové "Směrnice o způsobu provádění operací na státních hranicích čs. zpravodajskými orgány" a jejich platnost stanovím dnem 1. února 1964.

K tomu u k l á d á m

1. náčelníkům operativních součástí MV:

- proškolit směrnice se všemi operativními pracovníky, kteří provádějí operace na státních hranicích;

2. velitelé Pohraniční a Vnitřní stráže MV:

- vydat vlastní směrnice o způsobu zajištění a provádění operací na státních hranicích orgány PS,
- proškolit směrnice s příslušníky PS, kteří provádějí nebo zajišťují průběh operace na státních hranicích,
- v dohodě s náčelníkem zpravodajské správy generálního štábu MNO řešit otázky praktického provádění operací na státních hranicích ve smyslu tohoto rozkazu.

Zrušuji čl. 130/TRMV č. 125/54 a čl. 131 TRMV č. 126/54.

Čj. Sv- 007/40-64

musím provést 10/3.64

Ministr vnitra
Lubomír Š t r o u g a l v.r.

Obdrží: ministr vnitra
ministr národní obrany
náměstek ministra vnitra
náčelníci operativních správ MV, PVS a KSMV
velitelé brigád PSMV na hranicích sousedících s NSR a Rakouskem

Z Á Z N A M

S rozkazem a se směrnicemi byli seznámeni (dne-kým): _____

Opatření učiněná k provedení rozkazu: _____

Kontrolou pověřen: _____

Zrušení v příslušných materiálech vyznačil: _____

Datum: _____ Podpis náčelníka (velitele): _____

www.upn.gov.sk

Přísně tajné!

S m ě r n i c e

o způsobu provádění operací na státních hranicích ČSSR
zpravodajskými orgány

I.

Všeobecná část

1. Operacemi na státních hranicích jsou všechna opatření zpravodajských orgánů ČSSR, spojená s tajným přechodem a přepravou agentů nebo jiných zpravodajských prostředků přes státní hranice. K těmto opatřením patří zejména:

- přijetí agenturních spolupracovníků ze zahraničí,
- přeprava agenturních spolupracovníků za hranice,
- vybírání a plnění schránek v zakázaném pásmu,
- vyhledávání a průzkum nových hraničních přechodů,
- provádění signalizace a radiospojení v zakázaném pásmu,
- jiná opatření na státní hranici související s agenturně operativní prací.

2. Operace na státních hranicích mohou provádět zpravodajští orgánové MV a MNO, oprávnění k práci v zahraničí.

Provedení těchto operací schvalují:

- náčelníci správ centrály MV pro pracovníky správ centrály MV,
- náčelníci KSMV pro pracovníky KSMV,
- velitel brigády PS pro pracovníky brigády PS.

Provedení těchto operací pracovníky MNO povoluje náměstek ministra vnitra.

3. Pro operace na státních hranicích jsou používány vhodné úseky státních hranic, jejichž výběr provádějí pracovníci zpravodajských složek ve spolupráci s orgány PS.

Na přechodech, kterých používá jedna složka, mohou být povoleny akce jiným složkám pouze se souhlasem složky, která přechodů používá. Velitelství PVS vede přehled o úsecích vyhrazených pro operace jednotlivých zpravodajských složek.

4. Za úspěšné provedení operace na státní hranici odpovídá bezprostředně ten operativní pracovník, který ji řídí. Za zajištění prováděné operace odpovídají funkcionáři PS určení příslušnými orgány velitelství PVS nebo brigády PS. Povinností orgánů PS je vytvořit na státních hranicích příznivé podmínky pro provedení operace. Je proto nutný k zajištění operace včasný, přesný, konkrétní a podrobný dohovor mezi orgánem řídícím operaci a orgány PS.

II.

Příprava operace

5. Požadavky na zajištění operací na státních hranicích se předávají buď souhrnně nebo jednotlivě. Souhrnné požadavky na zajištění operací se předávají velitelství PVS zpravidla hromadně na období 1 měsíce, a to nejméně 10 dnů před provedením první operace. Požadavky na provedení jednotlivých operací na státních hranicích se předávají tak, aby je velitelství PVS obdrželo nejpozději 48 hodin před jejich provedením. Krajské správy MV předávají požadavky na zajištění operací přímo veliteli brigády PS. Orgány MNO předkládají požadavky na zajištění operací současně se žádostí o povolení ve smyslu čl.2.

Shledá-li PS, že operaci nelze z vážných důvodů provést, musí být neprodleně o tom vyrozuměna správa, která operaci vyžaduje a uvedeny důvody, které brání provedení operace.

K požadavkům na zajištění operací se příkládají dvojmo plány provedení operací.

6. Plán na provedení operace zahrnuje:

- a) místo operace vymezené brigádou PS, rotou PS a příslušnými hraničními mezníky (HM),
- b) datum a hodinu provedení a pod jakým krytím,
- c) náhradní termíny operace,
- d) způsob příchodu operativních pracovníků k místu operace na státních hranicích,
- e) místo styku s velitelem roty PS (den, hodina, místo),
- f) způsob příchodu agenta k místu operace,
- g) místo setkání a místo, kde bude vedeno jednání,
- h) místo a způsob přepravy agenta zpět za hranice,
- i) zda je agent opatřen zbraní,
- j) kolik osob se zúčastní operace: před zahájením, v průběhu, po skončení,
- k) požadavky na orgány PS, jako
 - průzkum prostoru přepravy nebo přijetí agendy pozorováním s uvedením, od kdy do kdy má být toto opatření prováděno,
 - bojové a případně i materiální zabezpečení operace,

- 1) jméno, příjmení a číslo služebního průkazu (případně krycího občanského průkazu) operativního pracovníka, který bude operaci řídit.
7. Po schválení operace příslušným funkcionářem vyrozumí velitelství PVS o požadavku na provedení operace příslušnou brigádu, v jejímž obvodu má být operace provedena.
8. Propustky opravňující ke vstupu do prostoru za účelem provedení operace vydá velitel brigády PS. V případě, že se vyskytnou vážnější překážky k provedení operace v předpokládaném místě, navrhně provést operaci na jiném místě nebo jiným způsobem.
9. Text propustky ke vstupu do prostoru operace stanoví velitelství PVS a nepravdělně jej mění. V případě ztráty propustky musí být ihned ztráta hlášena tomu veliteli brigády, který ji vydal. Ten provede ihned opatření potřebná k tomu, aby bylo zabráněno jejímu zneužití a hlásí celou událost velitelství PVS. Organ řídicí operaci je povinen ztrátu hlásit neprodleně i náčelníku své správy a učinit všechna opatření, aby ztracená propustka byla nalezena. Velitelství PVS v případě ztráty propustky změni neprodleně její vzor.
10. Velitel brigády PS (náčelník štábu) instruuje prostřednictvím příslušného velitele praporeu velitele roty, v jehož úseku má být operace provedena, o opatřeních nutných k zajištění operace, přičemž vychází z plánu operace.

III.

Provedení operace

11. Řídicí organ, provádějící operaci na státních hranicích, se dostaví nejpozději 4 hodiny před započatím operace k příslušnému veliteli brigády, který po prověření jeho dokladů mu vydá propustku ke vstupu do prostoru operace a upřesní setkání s velitelem roty (nebo v jeho nepřítomnosti se zástupcem velitele roty).
12. Řídicí organ provádějící operaci se spolu s ostatními účastníky operace dostaví nejpozději 2 hodiny před začátkem operace na předem určené místo, kde se setkají s velitelem roty, kterému se prokáží propustkou a služebním průkazem. Na státních hranicích musí být nejméně hodinu před zahájením vlastní akce. Zde provádějí vlastní pozorování. Kromě řídicího organa provádějícího operaci, zúčastní se operace nejméně jeden další organ téže správy, který na místě provádí zajištění podle pokynů organa řídicího operaci. Z organů PS se jako zajištění zúčastní nejméně jeden důstojník, není-li určeno jinak. Zpravidla to bývá velitel roty, v jehož úseku se operace provádí.
13. K zajištění operace se používá důstojníků PS, výjimečně také praporčíků. Používat k zajištění operace vojínů a poddůstojníků základní služby PS je zakázáno. Je dále přísně zakázáno používat příslušníků PS pro bezprostřední ochranu osob provádějících operaci na státní hranici. Účastníkům operace je zakázáno pohybovat se v ubytovacím prostoru roty PS.

14. Vyslání a příjem agenta přes státní hranice se provádí z pečlivě ukrytého místa, skrytého cizímu pozorovateli, umístěného v blízkosti státních hranic.

15. Za účelem vzájemného poznání agenta a přijímajícího řídicího orgánu je nutno stanovit mezi nimi smluvené signály, které se sdělují před přechodem státních hranic. Po setkání na státních hranicích musí být agent odveden buď do konspiračního bytu nebo na jiné místo odpovídající zásadám konspirace, kde s ním bude provedeno jednání.

16. Vyslání agenta se provádí teprve poté, když se řídicí orgán osobně přesvědčí o možnosti provedení operace. Po přepravě agenta za hranice jsou orgánové, kteří prováděli operaci, povinni zůstat nejméně hodinu na místě, aby se přesvědčili o nerušeném průchodu agenta přes pásmo střežení pohraničních hlídek sousedního státu. Tuto dobu je možno zkrátit s ohledem na situaci v místě přechodu, bylo-li bezpečně zjištěno a potvrzeno, že přechod byl úspěšně proveden.

17. Osa postupu agenta na našem území se musí vyhýbat pohraničním hlídkám, vojenským objektům a zejména technickým zařízením na státních hranicích a v pohraničním území. Při nutnosti dopravy agenta automobilem musí být volena cesta co nejméně frekventovaná, procházející místy, kde nejsou žádné důležité objekty. Je zakázáno odeslání agenta přes hraniční a zakázané pásmo za hranice nebo od hranic do našeho týlu bez doprovodu. Výjimky jsou možné pouze při provádění zvláštních agenturních kombinací, které musí být předem projednány s velitelem brigády PS.

IV.

Skončení operace

18. Provádění operace má právo zastavit velitel roty PS v těchto případech:

- a) má-li hodnověrné zprávy o připravované provokaci z území sousedního státu,
- b) při pokusu o nedovolený ilegální přechod státních hranic některým z účastníků operace.

19. V ostatních případech operace skončí po splnění úkolu vytýčeného v plánu operace.

Po skončení operace shromáždí se účastníci operace na předem určeném místě. Zde provede orgán řídicí operaci záznam na druhé straně propustky, ve kterém uvede, zda operace proběhla podle schváleného plánu a zda je možné přechod dále používat. Velitel roty PS pak doprovodí účastníky operace na určené místo, odkud odjedou sami do vnitrozemí.

20. Došlo-li v průběhu operace k nějakým závadám nebo okolnostem, které mohou mít vliv na další použití přechodu, je orgán řídicí operaci povinen uvést tyto skutečnosti na propustce a neprodleně osobně informovat velitele brigády, který zařídí potřebná opatření a podá hlášení velitelství PVS. Orgán řídicí operaci neprodleně též informuje náčelníka, který schválil plán operace.

V.

Příchod agenta na mimořádnou schůzku

21. Každý zahraniční agent musí být zvlášť poučen o způsobu přechodu státních hranic a o chování v případě příchodu na mimořádnou schůzku. Musí mu být určen pro mimořádnou schůzku určitý úsek státních hranic a musí být poučen, že přechod v noci je zvláště nebezpečný.

22. Po přechodu státních hranic nesmí agent překonávat drátěné překážky. Na výzvu k pohraniční hlídce PS je povinen splnit všechny její rozkazy, jinak se vystavuje nebezpečí použití zbraně. V žádném případě nesmí hlídce sdělit nic o své příslušnosti k čs.zpravodajské službě.

23. Po svém eskortování na rotu PS sdělí agent veliteli rotы smluvené heslo. Velitel rotы vyrozumí ihned velitele brigády, který zajistí vyrozumění řídicího orgánu a dohodu o místu a času předání agenta. K zajištění rychlého vyrozumění řídicího orgánu předávají operativní správy prostřednictvím velitelství PVS velitelům brigád seznam hesel spolupracovníků, kteří mají určen prostor přechodu v úseku jejich brigády s uvedením způsobu vyrozumění řídicího orgánu.

24. Při příchodu agenta na mimořádnou schůzku je třeba počítat s tím, že na pohraniční rotě je s ním zacházeno jako s každým jiným narušitelem státních hranic s tím rozdílem, že se s ním nevyhotovuje protokol o zadržení a výslechu. Předměty odebrané mu při osobní prohlídce se nerozbalují a neprohližejí. Příslušníci pohraniční rotы nesmějí vědět, že zadržený narušitel státních hranic je agentem čs.zpravodajské služby. Proto také se s příslušníky pohraniční hlídky, která agenta zadržela, sepisuje protokol, jako v případě zadržení každého narušitele státních hranic.

25. Eskortu zadrženého z rotы PS provádí zpravodajský orgán PS, který podle příkazu velitele brigády dopraví zadrženého na místo určené velitelem brigády k převzetí agenta jeho řídicím orgánem nebo zástupcem zainteresované složky. Převzetí zadrženého agenta a odebraných předmětů potvrdí řídicí orgán nebo zástupce zainteresované správy na kopii protokolu o osobní prohlídce. Zde uvede datum a hodinu převzetí agenta, útvar, číslo služebního průkazu a podpis.

VI.

Některé zásady pro provádění operací
na státních hranicích

26. Přijetí nebo vyslání agenta a jeho přeprava přes státní hranice jsou samostatné operace a proto je třeba mít ke každé samostatné povolení. Pouze v tom případě, jestliže doba mezi přijetím a vysláním agenta (nebo naopak) nebude přesahovat 48 hodin, je možno celou akci považovat za jednu operaci, pro kterou postačí jedno povolení.

27. V úseku jedné a téže roty se zpravidla během 24 hodin neprovádí více než jedna operace. V případě provádění více operací během 24 hodin je třeba zvláště podrobného projednání s orgány PS.

28. Při přípravě a provádění operací se zakazuje vyřizovat otázky související s operacemi na státní hranici telefonicky otevřenou řečí. Je třeba dbát i všech dalších zásad utajení operace. I při dohovorech je zakázáno sdělování jakýchkoliv údajů, kterých není třeba k zdárnému provedení a zajištění operace.

29. Operace na státních hranicích musí být prováděny skrytě, nehlučně a maskovaně a musí být též přísně utajeny před příslušníky pohraničních rot, kteří nejsou pověřeni úkoly k zajištění operace. Za tím účelem

- a) osa postupu na státní hranice a zpět, kterou použije skupina provádějící operaci, musí být uvolněna od pohraničních hlídek,
- b) stopy, zanechané skupinou provádějící operaci na kontrolním pásu se pečlivě odstraňují,
- c) účastníkům prováděné operace je zakázáno přemísťovat se do prostorů, které nebyly předem určeny,
- d) operativním orgánům, provádějícím operaci v prostoru možného pozorování ze strany nepřítele, se doporučuje používat uniforem PS, nikoliv však pro jednání s agenturou. V takovém prostoru lze použít pouze těch dopravních prostředků, které jsou zde běžně používány.

30. Příslušníky PS, jejichž povinností je zajištění příznivých podmínek pro provedení operace na státní hranici, nelze pověřovat úkoly, které je povinen plnit řídicí orgán (jako např. přijetí, příp. instruktáž agenta, vybírání schránek apod.).

31. Řídicí orgán operace a zúčastněné osoby jsou vyzbrojeny podle nařízení náčelníka operativní správy. Zajišťovací orgány PS jsou vyzbrojeny podle příslušných předpisů PS.

- - - - -